Cena 6 hal.

Nr. 285. [286]

Kraków, Wtorek 29 Grudnia 1914.

Rok XXII

PRENUMERATA wynosi w Krakowie miesięcznie 2 kor. kwartalnie 6 kor. Za odnoszenie do domu dopłaca się 40 hal. miesięcznie.

Na prowincyi: miesięcznie 2 kor. 70 h. kwartalnie 8 kor. W państwie niemieckiem kwartalnie 9 kor., w innych państwach kwartalnie 12 kor. Zmiana adresu 40 hal.

Cena numeru pojedynczego 6 hal.

GŁOS NARODU

Wychodzi 2 razy dziennie: o godzinie 8 rano i 2 popołudniu.

WYDANIE PORANNE.

Ratę i inseraty nadsyłać należy franco do Administracyi „Głosu Narodu“. — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencyi przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchii i w państwie niemieckiem. Reklamacye nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcya nie zwraca.

Adres Red: Ul. św. TOMASZA L. 35

Adres telegr.: „Głos Narodu“ Kraków— Telefon redakcyjny Nr. 190. — Telefon administracyi i drukarni Nr. 33-44.

Na froncie od Karpat do Bałtyku

Wiedeń, 29 grudnia.

Urzędowo ogłaszają dnia 28 grudnia w południe:

Na północ od przełęczy Dukielskiej usunęły się nasze wojska przed atakiem Rosyan na pozycye bliżej grzebienia Karpat.

Między Białą a Dunajcem w obszarze na północny wschód od Zakliczyna zostały odparte bardzo zacięte ataki nieprzyjaciela.

Zresztą na północno-wschodnim terenie wojny na naszym froncie nie wydarzyło się nic istotnego.

Zastępca szefa sztabu generalnego von **Hoefer,** marszałek polny porucznik.

Berlin, 29 grudnia.

Wielka główna kwatera dnia 28 grudnia ogłasza:

W Prusiech Wschodnich i w Polsce na północ od Wisły nic nowego.

Na lewym brzegu Wisły rozwijały się nasze ataki dalej mimo bardzo niekorzystnej pogody.

Naczelne kierownictwo armii.

Sytuacya na terenie bałkańskim

Wiedeń, 29 grudnia.

Urzędowo ogłaszają dnia 28 grudnia w południe:

Na południowym terenie panował pominąwszy kilka utarczek granicznych zupełny spokój.

Serbowie wysadzili znów most zemuński.

Zastępca szefa sztabu generalnego, von **Hoefer,** marszałek polny porucznik.

Walki we Francyi i Flandryi

Odparcie ataków francuskich.

Berlin, 29 grudnia.

Wielka główna kwatera dnia 28 grudnia ogłasza:

Koło Nieuport ponowił nieprzyjaciel próby ataku, bez żadnego rezultatu. Popierał go przy tem ogień od strony morza, który nie wyrządził nam żadnej szkody, natomiast kilku mieszkańców Westende zostało zabitych i ranionych.

Także atak nieprzyjaciela przeciw zagrodzie St. George, o której nieprzyjaciel w swoich oficyalnych doniesieniach twierdził, że znajduje się w jego posiadaniu, nie udał się.

Na południe od Ypern wzięliśmy nieprzyjacielski rów strzelecki, przyczem zabraliśmy kilka tuzinów jeńców.

Kilkakrotne silniejsze ataki nieprzyjaciela w okolicy na północny zachód od Arras zostały odparte.

Na południowy wschód od Verdun powtórzył nieprzyjaciel ataki również bez żadnego skutku.

Podobnie miała się rzecz przy zamiarze nieprzyjaciela odzyskania wzgórza na zachód od Sennheim, o które wczoraj walczono.

Naczelne kierownictwo armii.

Rosyjskie posiłki dla Serbii.

Wiedeń, 29 grudnia.

Bukaresztański „Adeverul“ donosi z Gałaczu: Prócz dawniejszych transportów przepłynęło tędy Dunajem znowu 5 parowców, holujących 30 okrętów. Wiozły one rosyjskie wojska i amunicyę dla Serbii.

Rosya odstąpiła Sachalin Japonii.

Londyn, 29 grudnia.

Biuro Reutera donosi z Waszyngtonu, że tamtejszy ambasador japoński oświadczył oficyalnie, że **Rosya zrezygnowała na rzecz Japonii z rosyjskiej połowy Sachalinu za oddanie jej ciężkich armat.**

Nieudały atak Anglików na wybrzeża niemieckie.

Londyn, 29 grudnia.

(T. B.) Sprawozdanie admiralicyi angielskiej o ataku na niemieckie wybrzeże Morza Półn. donosi, że **trzej angielscy lotnicy powrócili na łodziach używanych przez nurków, zaś ich aparaty zatonęły. Jednego lotnika brak.** Jeden aparat lotniczy widziano w oddaleniu 12 kilometrów od Helgolandu rozbity.

Bitwa na Morzu Czarnem.

Konstantynopol, 29 grudnia.

(T. B.) Wedle wiarygodnych doniesień, **bitwa na morzu,** o której mówi komunikat urzędowy, (który wczoraj podaliśmy, przyp. Red.) **rozegrała się koło Zunguldak.**

Słychać, że Rosyanie zamierzali przez zatopienie okrętu zamknąć dojście do portu Zunguldak, gdzie znajduje się stacya węglowa. Dzięki jednakże waleczności floty tureckiej, próba ta nie powiodła się.

Francya niezaanektuje Tunisu?

Paryż. (T. B.) „Agencya Havasa“ donosi: W kołach autorytatywnych **zaprzeczają doniesieniom rzymskim, jakoby Francya zamierzała anektować Tunis.** Rządy protektorackie zadowalają w zupełności Francyę i nie myśli ona o zmianie.

Walki w Afryce połudn.-zachodniej.

Kapsztad, 28 grudnia.

Biuro Reutera donosi:

Między komendą angielską a patrolami niemieckimi w sile 50 ludzi **przyszło nad brzegiem północnym rzeki Oranje** w okolicy Karnarvon **w środę do walki.** Anglicy stracili dwóch zabitych i 1 rannego. Niemcy jednego zabitego i 2 rannych.

Dyplomaci u Papieża.

Rzym. (T. B.) Papież przyjął w sali tronowej ambasadora austro-węgierskiego ks. Schoenburg Hartensteina, posłów pruskiego, bawarskiego i bazylijańskiego, jakoteż przedstawiciela peruańskiego. Ambasador austro-węgierski imieniem swoich kolegów wyraził Papieżowi życzenia, za które Papież podziękował.

Na polu chwały.

Wiedeń. (T. B.) „Korrespondenz Wilhelm“ dowiaduje się, że **komendant 16 pułku piechoty obrony krajowej pułkownik Pflug zmarł skutkiem ran odniesionych na polu bitwy.**

Arcyksiążę Leopold Salwator honorowym doktorem praskiej techniki.

Wiedeń. (T. B.) Deputacya niemieckiej techniki w Pradze z rektorem na czele wręczyła arcyksięciu Leopoldowi Salwatorowi w uroczysty sposób dyplom doktora honorowego, nadany przez wspomnianą technikę.

Powrót ministerstwa wojny do Paryża.

Paryż. (T. B.) „Temps“ donosi, że **ministerstwo wojny przeniesie się** dnia 7 stycznia **do Paryża z powrotem,** jeżeli nie nastąpią nieprzewidziane wydarzenia.

Niemcy w Belgii.

Rotterdamski „Tyd“ donosi: Niemcy wprawili w ruch przy pomocy swoich inżynierów fabrykę prochu w Caulille w Belgii.

Według doniesienia pism londyńskich, bawi obecnie w Anglii 130.000 zbiegów belgijskich. Co tydzień przybywa ich około 2.000.

O zniżenie kontrybucyi Belgii.

Waszyngton. (T. B.) Sekretarz stanu Bryan oświadczył, że **wszystkie kroki amerykańskiego posła w Brukseli w sprawie zniżenia kontrybucyi wojennej** nie były oficyalnemi i **nastąpiły bez upoważnienia rządu.**

Antitorpedowiec angielski na skale.

Londyn. (T. B.) Doniesienie Biura Reutera: **Antitorpedowiec angielski najechał** podczas burzy na wysokości St. Andrews w Szkocyi **na skały.** Wdrożono prace, celem uwolnienia go.

Drożyzna w Anglii.

Londyn. (T. B.) W najbliższym czasie oczekiwana **jest zwyżka cen chleba.** Powodem drożyzny jest przedewszystkiem brak okrętów i spowodowane tem wyższe frachty, dalej złe żniwa w Australii i zamknięcie morza Czarnego. Także **ceny soli znacznie poszły w górę.**

Zatonięcie parowca niederlandzkiego.

Londyn. (T. B.) Niederlandzki **parowiec „Ludwik Erich“** jadący z Rotterdamu, **najechał** w sobotę wieczorem między Scagerat a Fille **na minę i zatonął.** Brakuje dwóch ludzi z załogi. 17 ludzi przewieziono do Scagerac.

Komendant „Emdena“ na Malcie.

Blankenburg. (T. B.) Jeden z tutejszych dzienników donosi, że **kapitan fregaty Müller, komendat okrętu „Emden“ został przez Anglików przewieziony na Maltę,** gdzie jest trzymany jako jeniec wojenny.

Braterstwo turecko-żydowskie.

Konstantynopol. (T. B.) Dzienniki jerozolimskie donoszą o zbrataniu, jakie nastąpiło między ludnością muzułmańską a izraelicką. Odbyło się zebranie, w którem wzięli udział przedstawiciele wybitnych rodzin muzułmańskich i wybitni izraeliccy literaci i uczeni. Wygłoszono także przemówienia w języku hebrajskim.

Kałmucy — Kozakami.

Petersburg. (T. B.) Wielki książę Mikołaj telegrafował do gubernatora Astrachanu, że **car życzy sobie, aby Kałmucy zostali przydzieleni do stanu kozackiego.**

Opieka nad ewakuowanymi.

Wiedeń, 28 grudnia.

Pod przewodnictwem prezesa Dra Leo odbyło się posiedzenie członków Koła polskiego. Na porządku dziennym znajdowała się sprawa opieki nad galicyjskimi uciekinierami, którzy znajdują się w różnych krajach koronnych. — W najbliższych dniach marszałek Galicyi Niezabitowski uda się w towarzystwie referenta do poszczególnych krajów koronnych, aby poinformować się o potrzebach uciekinierów.

KRONIKA.

Przekazy pieniężne do Krakowa będą znów tutaj wypłacane, gdyż w tych dniach przywrócono ruch pieniężny na poczcie krakowskiej. Dyrekcya poczt i telegrafów poleciła powrócić do Krakowa ewakuowanym dnia 8 listopada b. r. do Berna urzędnikom pocztowym i przywieźć wywieziony inwentarz pocztowy. — Powrót urzędników nastąpi za kilka dni; zaraz potem załatwiane będą przesyłki pieniężne i pakunki. Przyjmowanie odbywać się będzie w urzędach filialnych; urząd główny załatwiać będzie nadal tylko pocztę wojskową. Dnia rozpoczęcia przyjmowania przesyłek pieniężnych przez pocztę w Krakowie oczekuje całe miasto z niecierpliwością. Z chwilą przywrócenia poczty pieniężnej usunie się wielka przeszkoda w życiu handlowem i przemysłowem miasta.

Obecnie urząd pocztowy w Krakowie wypłaca adresatom wszystkie nadesłane tutaj z poza obrębu miasta przekazy pocztowe. Nasi P. T. Prenumeratorzy mogą zatem bez ograniczeń wysyłać przedpłatę kwartalną lub miesięczną przekazami pocztowymi, nadawanymi w miejscu swego zamieszkania lub w najbliżej położonym urzędzie pocztowym.

Prosimy zatem naszych dawnych i nowych Prenumeratorów o zwykłe nadsyłanie nam prenumeraty w tak ważnym czasie wojennym.

Z teatru miejskiego komunikują: Pragnąc wywdzięczyć się publiczności krakowskiej za dotychczasowe gorące poparcie teatru, dają artyści przez trzy dni z rzędu: we wtorek, środę i czwartek słynny żart karnawałowy Kratza „Debiut mojej siostry“, sztukę, która nie wiele wnosi pierwiastków artystycznych, ale za to daje szerokie pole do zapewnienia niefrasobliwej a zdrowej wesołości. Sztuka obfituje w piękne śpiewy, wesołe kuplety i tańce. W Wiedniu graną była przez 300 razy z rzędu.

W piątek, w dzień Nowego Roku, grają artyści popołudniu „Książę Józef“ Mossoczowej; wieczór „Droga do piekła“ Kadelburga.

Wprzygotowaniu „Rozwiedźmy się“, wytworna komedya Wiktoryna Sardou.

Z Towarzystwa Sztuk Pięknych w Krakowie komunikują: Premia Towarzystwa Sztuk Pięknych za rok 1914 z powodów niezależnych od Towarzystwa wywołanych obecnymi stosunkami ukaże się dopiero po ukończeniu wojny. — Rozlosowanie między członków licznych dzieł sztuki zakupionych w roku 1914 przez Towarzystwo będzie mogło nastąpić dopiero po zakończeniu wypadków politycznych, uruchomieniu poczty i otrzymaniu listy naszych członków na Ziemiach polskich.

Wystawa Towarzystwa jest stale otwartą, licznie przez publiczność zwiedzaną i obesłaną przez artystów: Axentowicza, Augustynowicza, Boznańską, Dunikowskiego, S. Czajkowskiego, Fałata, Filipkiewicza, Gaszczyńską, Grossmanową, Hofmanna, Janowskiego, Jarockiego, Kazimirowskiego, Klimowskiego, Korzeniowską, Kossaka, Kamockiego, Krasnowolskiego, Lentza, Makoldego, Malczewskiego, Manna, Mercer, Nowakowskiego, Ordyńską, Pillatego, K. Pochwalskiego, Pełczyńskiego, Pugeta, Rzegocińskiego, Sacheriego, Schoenberga, Stankiewiczówną, Sichulskiego, Ślewińskiego, Szczepkowskiego, Terleckiego, Tetmajerówną, Trzcińskiego, Wodzinowskiego, Wojnarskiego, Wyczółkowskiego i Wywiórskiego.

XIII posiedzenie naukowe Polskiego Tow. przyrodników im. Kopernika, odbędzie się dziś we wtorek 29 grudnia, o godzinie 6 wieczorem, w sali wykładowej Instytutu botanicznego przy ul. Lubicz 46, I. p. — Na porządku dziennym: 1)p. Józef Ryzner: „O zaćmieniach słońca“; 2) p. Władysław Dziewulski: „Zaćmienie słońca w Krakowie dnia 21 sierpnia b. r.“ — Goście mile widziani.

W szkole im. św. Jana Kantego, w baraku przy alei Krasińskiego l. 11, rozpocznie się nauka po świętach w sobotę dnia 2 stycznia 1915 roku.

Krakowskie sądy w Ołomuńcu. Z powodu ewakuacyi Krakowa utworzony został w Ołomuńcu oddział krakowskiego sądu krajowego i powiatowego cywilnego dla załatwienia niecierpiących zwłoki spraw niespornych, które przez pozostałe w Krakowie oddziały sądowe nie mogą być załatwione.

Jeńcy rosyjscy. Wczorajszego wieczoru prowadzono przez miasto olbrzymi transport jeńców. Długi korowód jeńców ciągnął się na przestrzeni kilku ulic, od kasarni ces. Franciszka Józefa, gdzie ich czasowo przez kilka dni zatrzymano, aż do ul. Lubicz. Jeńców było ponad trzy tysięcy, a przeważali wśród nich ludzie starsi powyżej lat 35: znaczna część młodych nawet poniżej lat 20. Wygląd jeńców był przykry, znać na nich trudy i niedobory.

Za nieuczciwe śrubowanie cen produktów skazał sędzia tutejszego sądu powiatowego Dr Błachociński w ostatnich dniach aż dziesięciu drobnych kupców i sprzedawców na kary od 10 dni do trzech tygodni aresztu oraz grzywny pieniężne.

Towarzystwo właścicieli realności donosi: Z powodu, że wskutek zarządzonej ewakuacyi Krakowa bardzo wielu właścicieli realności, jak również lokatorów z Krakowa wyjechało, wniosło Prezydyum Centralnego Związku Towarzystw właścicieli realności w Galicyi zachodniej i Wielkiem Ks. Krakowskiem i Towarzystwo właścicieli realności dnia 17 grudnia 1914 roku podanie do c. k. galicyjskiej krajowej Dyrekcyi Skarbu w Białej o dalsze odroczenie terminu do składania fasyi do podatku domowo-czynszowego na lata 1915-16 oraz przedłużenie terminu do przedkładania list głównych i szczegółowych do 31 marca 1915 r.

Dnia 18 grudnia 1914 r. udali się prezes Centralnego Związku Towarzystw właścicieli realności w Galicyi zachodniej i Wielkiem Ks. Krakowskiem i Towarzystwa właścicieli realności Dr Franciszek Mussil i sekretarz Dr Alfred Szołayski do Prezydenta Ekscelencyi Dra Leo z prośbą o poparcie w interesie ogółu mieszkańców tego podania.

Ekscelencya Dr Leo uznał słuszność żądania i przyrzekł poprzeć to żądanie u prezydenta krajowej Dyrekcyi Skarbu. Wskazanem zatem jest na razie wstrzymać się tak ze składaniem fasyj czynszowych, jak i przedkładaniem list głównych i szczegółowych.

Zwracamy uwagę na „Biuro administracyi realności“ istniejące przy Towarzystwie właścicieli realności (ul. Karmelicka l. 15), które pod bardzo korzystnymi warunkami przyjmuje całkowite administracye realności oraz częściowe fachowe na przepisach ustaw oparte załatwianie spraw podatkowych, fasyj, interwencye u władz, sprawy najmu, wypowiedzeń i t. d. dając Sz. właścicielom gwarancyę należytego załatwiania tych agend, oraz zapewniając należyte fachowe, na przepisach ustaw oparte załatwianie wszelkich w zakres administracyi wchodzących czynności.

Fatalny dzień. Ubiegła doba była istotnie fatalnym znakiem panujących w naszem mieście epidemij. W ciągu tej doby interweniowało Pogotowie aż w siedmiu wypadkach epidemij, w tem trzech ospy prawdziwej, jednym szkarlatyny, dwu wypadkach tyfusu i jednym cholery. Niechże ta wiadomość będzie przestrogą i wezwaniem do ostrożności.

Nowa włoska księżniczka. Telegram przyniósł wiadomość, że królowa włoska Helena powiła córkę. Jest to piąte dziecko a czwarta córka włoskiej pary królewskiej. Jedyny syn książę Humbert liczy lat 10.

Dostawy dla armii. Krakowska Izba handlowa i przemysłowa wzywa stowarzyszenia przemysłowe swego okręgu oraz poszczególnych majstrów, którzy mogą podjąć się dostawy obuwia oraz wyrobów siodlarskich i rymarskich dla armii, aby podali jak najrychlej, jakie ilości danych przedmiotów są w stanie wykonać niezawodnie do końca marca 1915 r. Ministerstwo robót publicznych, które zamawia powyższe roboty, gotowem jest pod pewnymi warunkami dostarczyć potrzebnych materyałów skórzanych, oraz udzielić zaliczek w gotówce.

Nekrologia. Dnia 21 bm. zmarła w Wiedniu w 84 roku życia bar. Helena Brunicka. Zmarła pozostawiła dwóch synów, bar. Adolfa, posła na Sejm i bar. Konstantyna, właściciela dóbr w Galicyi.

Szymon Dąbrowski, starszy oficyał pocztowy, radca miejski, zmarł dnia 26 b. m. w Boguminie. Ś. p. Zmarły brał od szeregu lat czynny udział w życiu obywatelskim naszego miasta. Był jednym z założycieli licznej i wpływowej, obecnie w Krakowie organizacyi urzędniczej: „Związku ekonomicznego urzędników, profesorów i nauczycieli“ i położył dla jej rozwoju znaczne zasługi. Wszedłszy w roku 1907 do Rady m. z Koła inteligencyi, zajmował się gorliwie sprawami aprowizacyi miasta i bronił energicznie interesów stanu urzędników, który godnie reprezentował. — Zmarł w 52 roku życia na krwotok. — Cześć Jego pamięci.

Nadesłane.

JÓZEF RUCIŃSKI, rezerw. porucznik 13 pp. Kraków, Festungsspital VI. (gmach główny) uprasza o podanie adresu W. P. Jana Pantery ze Żabna nad Dunajcem.

WOJCIECH HAZMATA, jednoroczny ochotnik z Jasła uprasza rodziców, krewnych i znajomych o wieści. — Landw. Inf. Reg. Nr 32 — IV. Ersatzkompania, 4 zug in Schönwald ad Bautsch. Mähren.

MARYA FREYOWA z Krakowa prosi o [illegible]skawe zawiadomienie jej brata Tomasza Lis[illegible]wicza, że obecnie wraz z siostrami przeby[illegible] w Przemyślu, ul. Grunwaldzka 64.

„GŁOS NARODU“

prenumerować i nabywać można w następujących

♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ trafikach i handlach: ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣ ♣

Linia A-B, Główna Trafika.
Dominikańska, Schreiber.
Długa, Aleksandrowicz.
Floryańska, Zembrzycki.
Floryańska, Markowicz.
Św. Gertrudy 24, Blochowa.
Sw. Jana Piwarski.
Jagiellońska, Hupczyc.
Karmelicka, Korzeniowska.
„ Bracia Hildowie.
„ Aker.
„ Grudniewicz.
„ Hanusz.
Kopernika 2, Woźniczko.
Kiosk koło Teatru, Grudzińska.

Lubicz 2, Lamm & Kirsch.
Mikołajska, Alfus.
Sławkowska, Księgarnia Polska.
Sukiennice, Mańkowska.
Szczepańska, Hopcas i Salomonowa.
Szewska, Czapliński.
„ J. Siłuszyk.
„ Sarmacya.
Zwierzyniecka 25, Nikiel.
„ 15, Dzikowska.
Wiślna, Nikiel.

Agencye w Podgórzu:
Janicki w Rynku.
Poturalski w Rynku.

Oraz w kioskach wody sodowej przy ulicy Szewskiej, na plantach przy Teatrze Miejskim (obok „Drzewa Wolności”), przy ul. Mikołajskiej, na plantach naprzeciw Poczty głównej i przy ul. Franciszkańskiej.